

være i stand til at anvende den købte valuta til finansiering af sine internationale betalingsforpligtelser. Den hidtidige praksis, der i medfør af forslaget i pkt. e nu vil få form af en forpligtelse for medlemmerne, har alene været baseret på et frivilligt samarbejde mellem fonden og dens medlemmer. Disse bestemmelser supplerer afsnit 3, pkt. d, hvorefter fonden har myndighed til at udvælge de valutaer, som den vil sælge til et medlem, der køber valuta fra fonden. Pkt. d afspejler en enighed om, at fondens mulighed for at anvende alle sine almindelige ressourcer til fordel for medlemslandene skal hvile på et klart lovmæssigt grundlag. For de medlemmer, hvis valutaer ikke er frit anvendelige (jfr. nedenfor), indeholder pkt. e en forpligtelse til på købstidspunktet at sikre, at deres valutaer — når de er blevet købt fra fonden af et andet medlem — kan omveksles til en frit anvendelig valuta.

Med henblik på anvendelsen af overenskomstens bestemmelser vil fonden anse en valuta for at være frit anvendelig, hvis fonden finder, at den pågældende valuta rent faktisk er almindeligt anvendt i forbindelse med betalinger for internationale transaktioner, og hvis valutaen er almindeligt handlet på de vigtigste valutamarkeder. En valuta, som ikke efter denne definition kan betragtes som værende frit anvendelig, fordi den ikke er almindeligt anvendt i forbindelse med betalinger for internationale transaktioner, kan ikke desto mindre godt være frit omvekslelig til andre valutaer på visse af de vigtigste valutamarkeder.

I henhold til art. V, afsnit 6 kan fonden — efter aftale mellem fonden og et medlem, der er deltager i afdelingen for særlige trækingsrettigheder — overdrage medlemmet andre medlemmers valutaer mod betaling i SDR eller overdrage SDR til medlemmet mod betaling i andre medlemmers valutaer. Denne bemyndigelse for fonden til at foretage disse transaktioner må ses som en parallel til den bemyndigelse, som i henhold til art. XIX, afsnit 2, pkt. b, bliver givet deltagerne i SDR-ordningen til indbyrdes at foretage tilsvarende transaktioner. Der stilles ved disse transaktioner ingen betingelse om, at medlemmet har et betalingsbalancemæssigt begrundet behov for at foretage transaktionen. Derimod er der visse begrænsninger for transaktioner under art. V, afsnit 6, jfr. afsnit 6, pkt. b og c.

b) afsnit 7 og tillæg B, stk. 1-5 (tilbagekøb).

De gældende bestemmelser i overenskomsten fastsætter på basis af komplicerede og stive regler et medlems forpligtelse til at tilbagekøbe sin valuta fra fondens beholdning både med hensyn til tilbagekøbs størrelse, de aktiver, hvormed tilbagekøbet

skal foretages, samt tilbagekøbsterminerne. Dels svarer visse af disse regler ikke længere til den nuværende praksis, dels har reglerne ikke virket efter deres hensigt, idet tilbagekøb ikke altid har fundet sted i tilstrækkeligt omfang på de rette tidspunkter til at sikre, at medlemmernes benyttelse af fondens midler har været midlertidig. Det har derfor været nødvendigt for fonden — i det omfang, den har haft myndighed dertil under overenskomsten — løbende at vedtage nye og supplerende retningslinjer for tilbagekøb. De nedenfor omtalte ændringer er i overvejende grad udtryk for den praksis, der har udviklet sig gennem årene.

Den vigtigste ændring er, at den gældende, komplicerede formel for tilbagekøb, der hvilede på beregninger af et medlems valutaeserver og disses sammensætning på arten af reserveaktiver, helt er udgået i den nye overenskomst. I henhold til pkt. b forventes et medlem normalt at foretage tilbagekøb af den del af fondens beholdning af dets valuta, som er et resultat af tidligere foretagne køb, og som er pålagt afgifter i henhold til afsnit 8, pkt. b, efterhånden som der sker en forbedring af medlemmets betalingsbalancestilling og valutaeservestilling. Tilbagekøbet forventes at ske i takt med denne forbedring og bør ikke afvente den endelige løsning på de betalingsbalanceproblemer, som var grundlag for købet. Den forbedring, der er omtalt ovenfor, skal vurderes som en helhed, dvs. at kriteriet for tilbagekøb kan opfyldes, hvis eksempelvis en relativt svag forbedring af valutaeservestillingen kompenseres ved en kraftigere forbedring af betalingsbalancesituationen. Den omtalte forventning om, at tilbagekøb finder sted i henhold til dette kriterium, udgør ikke nogen forpligtelse, men hvis fonden finder, at et medlem ikke opfylder denne forventning, kan fonden over for medlemmet erklære, at dette bør foretage tilbagekøb. En sådan erklæring vil forpligte medlemmet til at foretage tilbagekøb.

Herudover rummer pkt. c en forpligtelse for et medlem til senest 5 år efter købstidspunktet at foretage tilbagekøb af den del af fondens beholdning af dets valuta, som er resultat af købet, og som er pålagt afgifter. Denne periode for tilbagekøb har fonden i mange år anset for at være grundlæggende. Fondens bestemmelser, at tilbagekøb skal foretages afdragsvis over en periode, der begynder 3 år efter og afsluttes 5 år efter købstidspunktet. Den i dette punkt omtalte forpligtelse skal opfyldes, selv om betalingsbalance- og valutaeservestillingen ikke er forbedret. Perioderne for tilbagekøb kan ændres af fonden, med en majoritet på 85 pct. af det samlede stemmetal, mens afdragens størrelse inden for den gældende periode kan fastsættes af fonden med en